

30 березня

Короткий огляд ситуації

- Хід бойових дій.** Триває перегрупування російських військ на деяких напрямках, зокрема і за допомогою виведення на територію Росії та Білорусі та в район Чорнобильської АЕС, але це не є ознакою стратегічних змін з російської сторони. **Продовжуються обстріли стратегічної інфраструктури - було завдано ракетні удари по нафтобазах у Хмельницькій та Рівненській областях, імовірно, з метою послабити контрнаступ української армії. Тривають російські атаки у Донецькій та Луганській областях - обстріляно Лисичанськ, зокрема, під обстріл потрапив евакуаційний автобус, здійснено спробу прориву на північ від Северодонецька в бік Донецької області. Під обстрілами перебувають сьогодні також Дніпро, Чернігів та Ніжин. Росіяни активно мінують території, в тому числі дистанційно, забороненими протипіхотними мінами ПОМ-3 "Медальйон".** Вже зафіксовано факти підриву цивільних українців на мінах, які залишили російські війська. Триває поступовий контрнаступ української армії на харківському напрямку, сьогодні під український контроль повернулося місто Мала Рогань. Вночі відбулася детонація боєприпасів на складах у Білгородській області РФ, яка межує з Харківською областю, і звідки постачають боєприпаси для харківського угруповання російських військ.
- Гуманітарний вимір. Російська сторона продовжує терор проти місцевої влади та проукраїнських активістів.** Сьогодні було викрадено православного священика Сергія Чудиновича з Херсона. **По мірі того, як люди виїжджають з окупованих міст, вони починають розповідати про військові злочини російських військ, зокрема, розстріли, звалтування, пограбування цивільних, і це спростовує наратив про те, що відбувається лише війна Путіна проти України, адже солдати російської армії чинять військові злочини зокрема проти цивільних індивідів поза бойовими діями.** Зокрема, після звільнення Ірпеню було знайдено близько 300 загиблих цивільних місцевих жителів. Сьогоднішні обстріли будинку з великим знаком червоного хреста в Маріуполі, а також складів із продуктами в Київській області, гуманітарного коридору біля Лисичанська, а також обстріл Мар'їнки фосфорними снарядами мають ознаки не лише військових злочинів, а терору. **Примушування обстрілами до евакуації жителів Попасної, Кременної, Лисичанська, Рубіжного та інших міст Луганщини є політикою перетворення території на пустелю, фактично створенням знелюдненого поясу біля кордону з Росією.** Так само відбувається подальший відтік населення зі східних областей та з України загалом - станом на сьогодні ООН зафіксувала вже понад 4 млн українських біженців, які змушені були покинути власне житло протягом місяця. Більш ніж 1,6 млн нових внутрішніх переселенців зареєструвалися всередині України, і цей процес ще триватиме, оскільки реальна кількість людей, що залишили житло, набагато більша. За свіжими даними, на сьогодні в Україні пошкоджено 790 закладів освіти, з яких 75 повністю знищено.
- Інформаційний вимір. Пропаганда РФ. Зростає нерозуміння серед громадян РФ з приводу затяжного характеру війни, перемовини з Україною сприймаються як зрада, відкат назад, здача позицій та інтересів РФ.** Водночас, як і раніше почалося масоване поширення наративів про війну РФ із "безкомпромісним" Заходом, а "операція триватиме до досягнення поставлених військово-політичних цілей". Проте, офіційні структури РФ пояснюють у внутрішньому дискурсі воєнні поразки російської армії тим, що сьогодні пріоритетом є звільнення Донбасу, з цією метою відбувається перегрупування російських військ. А на першому етапі не планувалося захоплення Києва, Харкова, тільки відвертання уваги української влади, українських ЗСУ від східного напрямку в ОРДЛО. Йдеться, що Київ погодився на вимоги РФ стосовно воєнних баз та вступу до НАТО. **Триває поширення наративів про начебто воєнні злочини української армії, ЗСУ звинувачується обстрілах цивільної інфраструктури в ОРДЛО, руйнуванні культових споруд (Умань), їхнього використання у воєнних цілях. Впроваджується наратив про гуманітарну місію РФ - евакуацію потерпілих із зон конфлікту в ОРДЛО з боку РФ, надання гуманітарної допомоги постраждалим.** Триває посилення тиску на незалежні мережеві ЗМІ, в управлінні президента Росії з громадських проєктів заявили, що блогери мають створювати "достовірний контент в умовах інформаційної війни".

В регіональних ЗМІ триває інформування про жертви серед російських військових (Оренбург, Татарстан - всього 22 жертви, Самара, Чувашія, Нижній Новгород та ін). Натомість почали з'являтися публікації, які вказують, що вся інформація про російські жертви, яка з'являється у ЗМІ має подекуди фейковий характер. Триває критика російських діячів мистецтва, які виступили проти війни, поширюються наративи про зрадників РФ, які виступають проти російських інтересів проголошуючи антивоєнні заклики.